

EL MAGAZÍN

Divendres, 5 de febrer de 2021

MÚSICA ■

Mishima reedita el disc 'Ordre i aventura' amb les cançons gravades en directe

TECNOLOGIA ■

'Hackers' ètics escruten les vulnerabilitats dels sistemes informàtics de la Generalitat

ECONOMIA ■

Els concursos de creditors baixen, però l'increment d'empreses zombi és un risc

ALBERT LLIMÓS

MÀRIUS SERRA

"Qui recupera Joanot Martorell és la Renaixença"

ENTREVISTA

MÀRIUS
SERRA

“Tirant lo Blanc’ és un clàssic perquè els seus personatges són de carn i ossos, tenen el dring de l’ànima humana”

Que ‘Tirant lo Blanc’ és una de les grans novel·les de la literatura catalana i europea, ningú no ho dubta. Però el fet que estigui escrita en català del segle XV, el de l’època de Janot Martorell, pot ser una barrera perquè algunes persones accedeixin avui a l’obra. L’escriptor Màrius Serra ha revisat de dalt a baix el text i l’ha actualitzat respectant en tot moment l’original. Una intervenció respectuosa però que, malgrat això, també ha estat objecte de debat.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Agafem una edició *clàssica* del Tirant. Per exemple, la que va fer el filòleg Martí de Riquer ja fa anys, i la seva. Quines diferències hi trobaríem?

La de Martí de Riquer és una edició *filològica*. El text original amb una adaptació ortogràfica a les normes fabrianes. És anotada, contextualitzada, d’estudi... de les canòniques, tot i que n’hi ha alguna de posterior com la d’Albert Hauf. La versió actualitzada en català d’avui és el text reescrit de cap i de nou.

Reescrit, fins a quin punt?

Vol dir intentar ser el màxim de fidel a l’original, però en cap cas pretendre suplantar-lo sinó complementar. Portar cap al lèxic dels nostres dies allò que ha quedat molt allunyat d’un lector comú. I posaré un sol exemple, perquè Martí de Riquer ens el dona. Ell té un llibre que es diu *L’arnés del cavaller* en el qual m’he basat perquè explica totes les armes que porta un cavaller medieval, que són moltes i variades. Però fixem-nos en l’arnés: el continuem usant, però a la major part dels nostres conciutadans si els diem *arnés* pensaran en un bomber, en un escalador... Però l’arnés era l’armadura, el conjunt de les armes defensives del cavaller. Doncs en aquest cas, la meua tria és dir-ne *armadura*, una paraula que no ha agafat tantes altres connotacions. I et porta a l’edat mitjana només de sentir-la. En canvi, si dic *arnés* no està tan clar.

Ha parlat d’Albert Hauf. En una entrevista que li va fer vostè mateix fa anys, aquest filòleg deia que a França et trobes moltes edicions dels seus clàssics: “Unes de modernitzades, unes amb notes... com més n’hi ha, millor”. En català, no passa, oi?

No. Però ara comença a passar. Hi ha hagut molt

bones iniciatives. I vull esmentar tot el catàleg de Barcino, l’editorial dels clàssics, que també està començant a fer versions adaptades i assequibles. O una iniciativa com La Casa dels Clàssics, que dirigeix Raül Garrigasait. Ens estem acostant a aquesta idea. És veritat el que deia l’Albert Hauf, que els francesos, alemanys o italians tenen molt assumida la tradició perquè la seva mateixa història ha fet que tothom s’escolaritzés amb uns referents. En canvi, aquí sempre hem anat patint. Hi ha Verdguer, evidentment, i aquí a Osona més encara... però fora d’Osona ja no el trobaríem. Hi ha hagut molta intermitència, i el Tirant n’és un exemple.

Tot i haver tingut grans avaladors, com Cervantes, que l’esmenta en el mateix Quixot! “Por su estilo es este el mejor libro del mundo”, deia.

Sembla que Cervantes el va llegir, traduït al castellà, com a autor anònim! Qui recupera Joanot Martorell és la Renaixença. És Marià Aguiló qui rescata aquesta gran novel·la i adverteix que té un autor, que és Joanot Martorell, i a partir d’aquí Martí de Riquer el posa definitivament a la lliga dels grans clàssics universals.

Per a un lector del segle XXI, és massa feixuc llegir el Tirant original? Ens obligaria a estar buscant sempre un diccionari>?

No seria indesxifrable, ni molt menys. Però en dificultaria la comprensió, per raons ortogràfiques, de lèxic i de sintaxi. Hi ha frases amb molta subordinació, tota una retòrica medieval que allunya. Per altra part, atreu els esperits que ens prenem la vida amb *filologia*. Insisteixo que no es tracta de suplantar res. Tant de bo del gruix de lectors que decideixin acostar-se al Tirant en un català actual n’hi hagi un percentatge –com més gran millor– que se l’acabi llegint en versió original. Jo, encantat. I aquesta és la intenció. Però si llibre esdevé un clàssic i arriba fins als nostres dies és perquè és un llibre bo,

“Joanot Martorell se sent ferit per la caiguda de Constantinoble. I escriu una ucronia perquè, almenys en la ficció, guanyin els bons”

atractiu, interessant. Que ha seduït generacions de lectors. En aquesta edició, es tracta de poder-lo llegir amb el gaudi amb què acarem tota bona novel·la. Que no hagi de ser un esforç i haguem d'anar subratllant, buscant...

Anem repetint que el Tirant és un clàssic. Ja ens ho van dir els professors de Secundària. Però per què l'hi considerem? Per què en gaudirem si el llegim avui?

El motiu principal és perquè tots els personatges són de carn i ossos. El Tirant va de les novel·les de cavalleries, hi ha molta èpica. Molt de *Joc de trons*, per entendre'ns. Però la transcendeix, i entra a l'alcova, a la intimitat dels personatges des de tots els punts de vista. També el sensual. Aquesta col·loquialitat, aquesta aproximació humana el fa molt actual. Això no m'ha costat gens d'adaptar. És el dring de l'ànima humana, de la nostra condició, que no ha canviat gaire al llarg de la història. El Tirant no és una novel·la medieval, sinó de transició cap a l'esperit humanista del Renaixement.

Diuen que és la primera novel·la que es pot etiquetar com a moderna?

Perquè s'hi explica un romanço, però hi ha evolució psicològica dels personatges, les relacions canvien. Cervantes, quan la lloava, deia que al Tirant els cavallers moren a casa seva, i fan testament. Ah, i també té geopolítica!

S'escriu després de la caiguda de Constantinoble, a mans dels turcs l'any 1458, la darrera entitat política hereva de l'Imperi Romà. I parla d'aquest fet.

Joanot Martorell formava part d'una elit del Regne de València –la nació catalana dominava la Mediterrània– i se sent ferit per la caiguda de Constantinoble. Hi ha una pulsio de plantejar que, almenys a la ficció, guanyin els bons. Només fa set anys d'aquell fet, quan es posa a escriure el Tirant, tot i que l'obra es publica l'any 1490, quan Martorell ja és mort. Escriu una ucronia: què hauria passat si...? I al Tirant, els cristians conserven Constantinoble!

Si en una lluita de cavallers llegim que “les comes li fan figa”, que el vencedor “no perd mai l'alè” o que el vençut cau a terra “tan llarg com era”... això ho deia Martorell o ho diu Serra?

[Riu] La primera i l'última són meves són meves! Si vas al diccionari Alcover-Moll, hi ha molts exemples de frases fetes que s'han extret directament del Tirant i que no s'han fet servir més. En comprens el sentit i intentes portar-lo cap al llenguatge actual. En canvi, “no perdre l'alè” sí que és original. En el mateix sentit, de tenir resistència, com un corredor de fons.

En els fragments més d'amor i d'alcova, és quan emergeix el llenguatge més viu i més fresc del Tirant. Vostè diu que cada generació arriba als clàssics pel seu propi camí, i que en el segle XX i ara es va valorar aquesta novel·la per la seva ironia.

Sí. De fet, en aquests episodis amorosos hi ha un personatge, que per a mi és el millor de la novel·la, i que greixa el mecanisme narratiu, i és Plaerdemavida. Es posa enmig de tot, renya el Tirant, o l'estira... Els seus diàlegs són els que han necessitat menys retocs, perquè tenen aquesta vivor. Sobre la ironia, he de dir que el sentit de l'humor i la lluminositat valenciana de Martorell són esplèndids. Sí que hi ha moments tràgics, però fins i tot aquests et porten a un punt

Del segle XV al segle XXI

“Jatsia per vulgada fama fos informat de vostres virtuts, molt majorment ara he hagut notícia d'aquelles, per vostra senyoria voler-me comunicar e disvetlar vostres virtuosíssims desigs sobre los fets dels antics virtuosos e en fama molt gloriosos cavallers del quals los poetes e historials han en ses obres comendat perpetuant llurs recordacions e virtuosos actes.” Així comença el primer paràgraf del Tirant en la seva versió original, publicada a València l'any 1490, i normalitzada només ortogràficament per Martí de Riquer.

En la versió de Màrius Serra, en canvi, el primer paràgraf seria com segueix: “Tot i que ja havia sentit parlar de les vostres virtuts, és ara que en tinc notícia veritable, quan heu tingut l'amabilitat de comunicar-me els vostres desitjos de conèixer els fets dels antics cavallers, la virtuosa fama dels quals han perpetuat per escrit els poetes i els historiadors.” Sens dubte, molt més intel·ligible per a un lector del segle XXI.

Així pot arribar a nosaltres aquest extraordinari relat que parla de les aventures del cavaller

Tirant lo Blanc. S'inscriu en la tradició literària dels llibres de cavalleries que va parodiar Cervantes en el Quixot, però com ell mateix va observar, humanitza els personatges. Tirant lo Blanc, el cavaller que marxa a Constantinoble sol·licitat per l'emperador i que allà hi coneix l'amor de la seva vida, Carmesina. Un amor que no serà fàcil i que fa, juntament amb el perfil dels inoblidables personatges que els envolten,

gairebé d'opera buffa. T'imagines l'autor al darrere, gaudint-ne i recreant-s'hi una mica. El que més es lloa del Tirant és crear un món, això és la novel·la. Un món complet. I per això ha perviscut tant. No és només un recull d'aventures i historietes, que hi són, sinó un univers de moltes cares, polièdric... encara que centrat en un únic personatge, el Tirant.

Amb Tirant, hi ha Carmesina. I també la Vidua Reposada, que interfereix perquè el vol per a ella. I l'emperador i l'emperadriu. I el fidel Diafebus...

Diafebus és també molt modern, actua com un narrador. Al principi de la novel·la explica a un ermità les gestes de Tirant a Londres. És com en Puyal narrant un partit de futbol, però fent-ho amb les batalles. Plaerdemavida explica un somni, o millor dit, fa veure que és un somni... Tot això són tècniques narratives que, posades al segle XV, eren innovadores.

La seva feina ha estat com la d'un traductor?

No ben bé, perquè no ens movem del mateix codi lingüístic, és una reescriptura. És una actualització. En el mètode de treball sí que he fet servir el mateix

de quan tradueixo. Faig una primera passada a raig, per agafar l'aire de la llengua però sense aturar-me en els problemes que no sé resoldre. En la segona passada, fas de detectiu: vas a buscar referents, i intentes resoldre'ls. I una tercera amb l'original lluny, sense mirar-lo. Perquè els problemes ja els has resolt, i la que ha de lliscar és la llengua d'arribada.

Per si de cas a algú li pesa el miler de pàgines del volum, vostè suggereix uns camins de lectura per diferents capítols.

Com a les novel·les juvenils d'abans, que et deien “viu la teva aventura i salta al capítol tal...”. Se'm va acudir perquè el Tirant té un inici una mica costerut. Se'm va acudir de fer un *Tirant essencial* que comença al capítol 25. Qui el vulgui seguir, llegirà aproximadament un 60% de la novel·las. Després en vaig fer dos de temàtics, el bèl·lic i l'amorós, Eros i Tànatos. I encara em vaig permetre el darrer: un tast. Si algú no ha llegit mai el Tirant, li proposo un tast de nou capítols que són autoconloents, comencen i acaben i són prou diferents.

OPINIÓ

Carles Duarte

Mirall de negra nit

La generació dels 70 va comportar l'emergència d'un esplèndid ventall d'autors nascuts a la segona meitat dels 40 i l'inici dels 50 del segle XX. Per primera vegada després del daltabaix de la Guerra Civil i de l'asfíxia de la cultura catalana que va imposar el franquisme, constituïen un pas ferm endavant en el procés de represa, des d'una voluntat de normalització de la nostra vida literària, més enllà dels referents sorgits durant la Generalitat Republicana, com Mercè Rodoreda, Salvador Espriu, Pere Calders, Tísner o Joan Oliver, i que en bona part havien optat per l'exili. Podem associar a la generació dels 70 novel·listes com Jaume Cabré, Jaume Fuster, Oriol Pi de Cabanyes, Margarida Aritzeta, Miquel de Palol, dramaturgs com Josep M. Benet i Jornet o Guillem-Jordi Graells, poetes com Francesc Parcerisas i els del grup del Mall, amb Maria-Mercè Marçal al capdavant.

Una de les veus més sòlides i amb més projecció internacional entre les vinculades a la generació dels 70 és Jaume Pont, amb una obra que ha obtingut el reconeixement unànime de la crítica i que ha estat àmpliament traduïda. La

mort sobtada el mes de setembre del 2019 de la seva dona, la pedagoga Maria Jesús Cabau, és al darrere del llibre que Jaume Pont ha publicat recentment amb el títol de *Mirall de negra nit*, on ha inclòs també alguns poemes previs, com l'impressionant *Les paraules*, que, referint-se a l'experiència apassionant de fer de l'escriptura un eix de vida, conclou

L'expressió de Jaume Pont adquireix la força i la contundència trasbalsadora d'un veritable clàssic

així: "Et bressolen, t'acaronen i diuen que t'estimen,/ se't fonen a la boca,/ et beuen l'enteniment, /et maten". El volum, però, en conjunt, respira memòria i desolació, i respon a l'esquinçament provocat per l'absència.

Jaume Pont en fa una obra que va més enllà de l'elegia i que es planteja en clau reflexiva i de reconstrucció. El lli-

bre s'inicia amb aquest vers: "La mirada inventa el món, la llum", en un poema on més endavant anota: "Tot és un lent ajornar el clam/ de la mudesa, tot és callada espera". Aquest camí de pèrdues es fa present en imatges tan formidables com "Ella,/ àngel de la meua febre i mercuri del meu dolor". Arreu hi percebem aclaparament, tristesa: "Badalla la nit/ sota un cel de cendra" i una mirada que transmet fatiga i un cert escepticisme: "Allí,/ només allí/ ombra ufanosa de ningú,/ perennal semença del no-res". Hi sovintegen els fragments en què l'expressió de Jaume Pont adquireix la força i la contundència trasbalsadora d'un veritable clàssic: "Tan sols per una tirada de daus:/ orb en la llum i orat en la foscuria" o "El que fa molt poc era la llum/ de les altes pastures/ ara és la nit que m'esclovella/ fins a deixar de mi/ tan sols la polpa del desig". Capbussar-se en aquest Mirall de negra nit és compartir el dolor de viure en un temps d'incertesa i de fragilitat, però alhora és assaborir el fruit de la literatura concebuda com la destil·lació última de la nostra existència: "No hi ha res més./ Calma i rostoll".

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Àngels afligits

Hi ha actes abominables que mostren el costat més fosc de la naturalesa humana. Actes que ens costa d'entendre que formin part del comportament de les persones. Actes que, per por o per vergonya o per interessos, moltes vegades s'intenten amagar de l'opinió pública. Actes que, quan es coneixen, costen d'assimilar, resulta impossible d'explicar-los i, sovint, la literatura és l'única manera de parlar-ne.

Fa cinquanta anys que el mallorquí Guillem Frontera va escriure un relat escruixidor sobre tota mena d'abusos a què eren sotmesos els joves que estudiaven en un seminari per part d'alguns dels frares que, en teoria, havien d'ensenyar-los, educar-los i orientar-los en el camí de la fe, i els havien de guiar cap a la vocació sacerdotal en l'amor a Crist, a la Verge i al proïsme, tot respectant els tres vots franciscans d'obediència, castedat i pobresa. Frontera havia deixat el Seminari de Mallorca 10 anys enrere i, per tant, el que feia era evocar i abocar, passat pel filtre de la literatura, un abús conegut que havia anat paint al

llarg d'una dècada. Miquel Moragues i Gori Montcada són, en aquell relat, dos nens que entren al seminari amb 10 anys i que, en uns pocs cursos, veuen –o pateixen en la pròpia carn– com un dels frares que fa de director espiritual i d'inspector descarrega les seves frustracions, com un depredador voraç, sobre els joves seminaristes, i tot això es pro-

Van haver de passar cinc anys fins que el 1977 'Tyrannosaurus' va poder veure la llum

dueix enmig d'un silenci més aterridor que contemplatiu, d'un clima pesant que no permet l'expansió juvenívola, i amb la complicitat de la resta de religiosos, tret d'alguna honorable excepció. L'any 1972, la novel·la de Frontera, que havia de publicar Laia (que aleshores tenia Ignasi Riera com a editor), va caure en

mans d'un censor que, justament, era un capellà falangista a qui, quan va tenir l'original a les mans, li va semblar llegir els abusos que ell mateix havia comès amb absoluta impunitat i que, esborronat, va impedir-ne la publicació.

Van haver de passar cinc anys –i la mort del dictador– fins que el 1977 *Tyrannosaurus* va poder veure la llum. La novel·la, que és un artefacte literari de primera qualitat, escrita amb una prosa sensorial i delicada que trasbalsa l'ànima del lector sense buscar l'efectisme fàcil, va aixecar una mica de polseguera en el seu moment, però en general va passar (i ha passat, fins ara) força desapercibuda. Per sort, Club Editor l'acaba de recuperar, revisada i amb un epíleg força revelador.

Tyrannosaurus és una novel·la rigorosament actual (pel tema i pel tractament que se li dona), que captiva per la prosa evocadora i pel dibuix d'uns personatges entranyables, veritables àngels afligits, condemnats a fer-se grans i descobrir la brutalitat en un món claustrofòbic i solitari.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Economia de casino

Ja unes quantes dècades que vivim perillósament. Des dels anys noranta en què es va imposar la desregulació del sector financer, aquest va deixar de ser un instrument al servei de l'economia per convertir-se ell mateix en un sector econòmic. I no una activitat qualsevol, sinó en el més important i transcendent. Lligat a això, el diner va deixar de ser un dipositari de valor per convertir-se en una mercaderia amb la qual poder especular, mentre qualsevol operació de crèdit no feia sinó crear-ne. Va quedar enrere la vella noció d'una economia productiva que era la base de la riquesa econòmica, constituïda per activitats industrials o de serveis que creaven valor, amb un sector financer necessari per assegurar els fluxos de diner i els sistemes de pagament però que no afegia valor, a una realitat en la qual no es tracta de disposar d'actius o crear-los, sinó d'utilitzar-los com a dipositaris d'apostes. La riquesa financera –que en realitat no és tal riquesa– ultrapassa per molt el capital realment existent. Si el PIB mundial, abans de la pandèmia, era de 86 bilions de dòlars, el capital financer era ja de 200 bilions de dòlars. Com es pot suposar, i la crisi del 2008 ho va fer ben palès, els moviments d'aquest volum de diner genera bombolles especulatives sigui quina sigui la direcció que prengui en cada moment. Els grans gestors de fons són ara més determinants per

l'economia mundial del que ho són els estats o fins i tot les grans corporacions empresarials. Quan van de compres, es fan amb el domini de sectors sencers de les economies dels països i fixen les condicions. Les vint majors gestores mouen 34 bilions de dòlars –perquè ens entenguem, el doble del PIB de la Unió Europea– i Blackrock, que és l'operador principal, juga amb l'equivalent a quatre vegades el PIB espanyol.

Justament, les posicions a Espanya de Blackrock il·lustren molt bé les maneres d'actuar d'aquestes companyies. Estan convertint, silenciosament, alguns sectors com el bancari o l'energètic en un oligopoli. Participa en 21 empreses de l'Ibex-35 i és el major accionista individual dels bancs Santander, BBVA, CaixaBank i Sabadell. En aquestes circumstàncies, el concepte *competència* queda francament diluït. Justament, l'estratègia d'aquests grups consisteix en això, constituir *de facto* situacions oligopolístiques en les quals les empreses participades acaben per concertar preus i condicions sota la consideració que competir no resulta eficient. Hi ha uns perjudicats: els consumidors. La seva inversió, a més, és purament funcional i en cap cas a llarg termini. Primeren el que en diuen la "creació de valor" per l'accionista, és a dir aposten perquè els gestors de les participades prioritzin el reforçar el valor borsari de la companyia, recurrent sovint

per exemple a la recompra d'accions. L'objectiu està clarament marcat. Quan es travessa el llindar de certes plusvàlues, s'abandona tot venent i marxant per repetir l'operació en un altre lloc. En realitat, com explica molt bé l'economista italiana Mariana Mazzucato, el que fan no és crear valor a les companyies, sinó desenvolupar un desvergonyit sistema d'extreure'l. Estem davant d'un capitalisme absolutament finançaritzat, sense cap sentit de responsabilitat respecte als efectes de les decisions econòmiques que es prenen. Potser l'exemple més extrem en són els fons de cobertura –*hedge fund* en la terminologia anglesa a l'ús–, els quals es van fer tristament famosos en el desencadenament de la crisi de 2008. Són per a inversors a gran escala, desinhibits i ambiciosos, que no es volen acostar amb taxes de benefici moderades. Tornen a moure entre 6 i 8 bilions de dòlars. Fons voltors i agressius que especulen amb l'empobriment evident dels altres. Operen en el que en l'argot es coneixen com a "posicions a curt". És a dir, agafen en préstec títols de manera condicionada, venent-los a preus elevats i recomprant-los a la baixa. Aposten a la caiguda del valor, fent una mena de profecia que induiran a fer que es compleixi. Grans apostes, joc, risc i efectes demolidors. L'economia queda lluny d'això, però encara més la decència l'ètica i la moralitat.

Xavier Menós

Lincoln i Biden

El 4 de març del 1861, els Estats Units d'Amèrica eren un país en ple estat de descomposició. Set estats del sud s'havien independitzat tot creant un govern alternatiu i el seu flamant president, Abraham Lincoln es preparava per llegir un discurs davant de 30.000 persones a Washington DC. Segons narren les cròniques d'aquell glaçat dia de març, mai tanta gent s'havia reunit en el *Mall*, l'esplanada que comença a les escales del Capitoli i que desemboca al riu Potomac. Molts d'aquests ciutadans que estaven pendents de les paraules de Lincoln eren afroamericans que estaven desafiant una prohibició que els impedia trepitjar aquell terra "sagrat".

En els terrats i finestres centenars de franctiradors estaven pendents de la seguretat del primer president del Partit Republicà que juraria el seu càrrec tot posant una mà sobre una Bíblia. De camí al Capitoli –amb una cúpula a mig construir– la cavalleria i la infanteria havien blindat el seu carruatge per por

d'un possible assassinat. En el *The Washington Post* llegeixo com una senyora va adreçar-se a la comitiva de Lincoln amb les següents paraules: "Aquí hi ha el mico d'Illinois... El maleït abolicionista... Algú que mai més tornarà a estar viu." El que va succeir ja és història: sis setmanes després començaria una Guerra Civil que acabaria amb més de 750.000 morts (el 2,4% del total de la població). Lincoln seria assassinat el 15 d'abril del 1865 al Teatre Ford de la Capital quan un simpatitzant dels Confederats, Johan Wilkes Booth, dispararia un tret mortal al cap del president.

Cent seixanta anys més tard, una bandera confederada es va passejar pels passadissos d'aquest Capitoli que estava en construcció (com el país) durant la inauguració de Lincoln. En unes imatges que quedaran per al record, desenes de seguidors de Donald Trump van decidir assaltar la seu del poder legislatiu americà durant quatre hores tot volent impedir la proclamació de Joe Biden

com el president número 47 de la seva història. Jennifer L. Ryan, una seguidora de Trump que va volar amb avió privat de Texas a Washington per unir-se als revoltats, va explicar al *NY Times* la seva presència "tot seguint la crida que va fer el meu president".

És impossible no fer analogies entre els Des-Units Estats d'Amèrica de Lincoln i de Biden. Biden es trobarà amb un país on trenta milions de persones creuen que les eleccions van ser manipulades; amb 400.000 morts per coronavirus; amb una crisi econòmica que ha enviat milions d'americans a fer cues en centres de donació d'aliments; amb unes institucions públiques desprestigiades i amb un conflicte racial no solucionat.

Una de les frases del discurs històric de Lincoln ens pots servir per il·lustrar el present. "No hem de ser enemics", va sentenciar el president número 16. Avui en dia, amb la crispació propiciada per les xarxes socials i les *fake news*, és una autèntica missió impossible.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Seixanta anys i la mateixa música

El primer dels reportatges sobre la Dozier School for Boys de Marianna, a Florida, va aparèixer al Tampa Bay Times l'any 2009. La història del que van viure en aquesta escola-reformatori que havia obert les portes l'any 1900 va destapar les morts de nois que no constaven enlloc i que els arqueòlegs van desenterrar. També els maltractaments soferts per molts que van comportar el tancament d'aquest reformatori el 2011 i l'obertura d'una pàgina web on els supervivents d'aquell lloc expliquen la seva experiència. El seguiment de tot plegat l'ha fet el periodista Ben Montgomery.

L'autor d'*Els nois de la Nickel*, Colson Whitehead, va veure el 2014 un d'aquests reportatges i va buscar més informació. És en aquesta escola en la que es basa la seva Nickel del llibre. Whitehead explica al final del llibre el procés de com va fer aquesta novel·la, que va ser Premi Pulitzer l'any passat, i per tant queda molt clar que hi ha uns fets reals importants. Però ell en fa una recreació que podria ser una més de les de veritat. Parteix de la veu de l'Elwood, un bon noi, seriós i educat que només aspira a arribar a la universitat i somia en formar part del moviment sobre drets civils que als anys seixanta treia el cap. Un error innocent el condemna a entrar en aquesta escola pensada per a "nois dolents" on hi ha una part ben diferenciada

també entre els blans i els negres. La seva història es combina amb la dels altres nois que hi ha a l'escola, on si no caus bé als que manen has begut oli per molt que diguin que te'n pots sortir. De fet, n'hi ha una bona colla que no se'n surten. O més aviat, se'n surten amb la mort.

El que explica el llibre és un episodi més de la persecució dels negres en algunes zones dels Estats Units. En aquest cas a través de la suposada "educació" que acaba sent un compendi de mals tractaments. Ho fa, com el mateix Whitehead ha explicat, rebaixant les "bestieses" que va sentir de boca dels supervivents perquè li semblava que no hauria estat creïble. Ell inventa a partir d'una història real que explica donant una gran importància als personatges, fent-los tendres –com quan parla sobre la Harriet, l'àvia de l'Elwood– i sense carregar les tintes sobre una injustícia que s'ho mereixeria. Tot plegat en un moment, el 2020, on apareix el moviment Black Lives Matter que podria haver sorgit –ho va fer– també als anys 60. Seixanta anys de diferència on no sembla que s'hagi avançat.

Whitehead ja va triomfar amb la meravellosa *El ferrocarril soterrani*. Allà es fugia de l'esclavisme dins dels mateixos Estats Units. I també, una història inventada però absolutament real i creïble. Com aquesta de la Nickel.

ELS NOIS DE LA NICKEL

Autor: Colson Whitehead

Traducció: Laia Font i Mateu

Editorial: Periscopi

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàgines: 245

Teresa Costa-Gramunt

Catalunya en gravats

Marià Casas Hierro, president de l'Associació Catalana d'Exlibristes, ha elaborat un llibre destinat a ser de referència en el camp de les arts gràfiques: *Catalunya gravada* (Contratalla). Es tracta d'un discurs visual en el qual es pot admirar unes imatges, generalment gravats calcogràfics, que "són un intent d'unir dos sentiments: el del territori i el de l'ofici, tots dos estimats, admirats, sentits, que els gaudeixo d'una forma apassionada i emocional tots els dies", escriu Casas.

A *Catalunya gravada* trobem un desplegament d'imatges d'indrets de Catalunya realitzades sota l'òptica personal de Marià Casas, ja sigui un castell fortificat, una ermita, una església, un carreró, un mur romà, una torre, un pont medieval, una cooperativa, una masia blanca, un campanar. Tot parlant a través dels seus gravats, a *Catalunya gravada* Casas també exposa per escrit les seves motivacions a l'hora d'elaborar aquest llibre que ha necessitat no només entusiasme i perseverança en el temps –*Catalunya gravada* ha demanat moltes hores de treball–, sinó també bones cames per caminar el territori català per revelar a través del gravat

l'emoció que provoca el nostre territori, ja sigui per proximitat amb la imatge gravada, ja sigui perquè nosaltres també hem caminat per alguns d'aquests indrets de mar o de muntanya, paisatges de boscos, rius de grans o petits cabals, o de vestigis antics de més de tres mil anys, que de tot hi ha en aquesta Catalunya polièdrica. Diversos autors acompanyen amb els seus textos aquesta aventura artística que és *Catalunya gravada*.

"A les nostres terres la llum té una intensitat mai vista, l'aire sembla més transparent i els colors prenen una vivacitat insòlita." Coneixent la devoció de Marià Casas pels ex-libris, a *Catalunya gravada* no hi podia faltar un apartat dedicat a aquestes

marques de llibre. Tampoc no hi podia faltar un apartat dedicat als Països Catalans. En els mots finals, Casas, que en alguns moments es plany de tantes coses que no li agraden, seguint el seu impuls vital, el mateix impuls generador que li ha fet obrar amb destresa cada gravat de *Catalunya gravada*, escriu: "La claredat arribarà algun dia i, en l'esperança de veure-la arribar, sentirem el goig del formós renaixement." Som dempeus a l'espera d'aquest moment, però mentrestant el treballem.

CATALUNYA GRAVADA

Autor dels gravats: Marià Casas Hierro

Autors dels textos: DDAA

Editorial: Contratalla

Lloc i any d'edició: Tarragona, 2020

Nombre de pàgines: 154

NOVETATS EDITORIALS

'La planta carnívora'
Andrea Mayo
Ed. Proa

Una planta carnívora com a bona metàfora per parlar d'amors tòxics. Però com podem reconèixer una planta d'aquestes abans que ens devori? Flàvia Company, sota el nom d'Andrea Mayo, ho planteja en aquesta novel·la intensa i de capítols curts. Tots pensem que "Això a mi no em passaria", però tots ens podem trobar en el malson.

'L'exorcista'
William P. Blatty
Obscura Editorial

Aquest any es compleix el mig segle des de la publicació d'una novel·la que ha estat sinònim de terror, sobretot des que l'any 1973 va arribar al cinema. Però *L'exorcista* no estava traduïda al català, i aquest buit el cobreix ara Obscura –un bon segell de gènere– en una versió d'Eduard Sepúlveda que parteix de l'original ampliat i revisat per l'autor.

'Aliment'
Martí Sales
Club Editor

Aquest llibre singular és un alfabet. Amb 27 capítols autònoms però que s'entrellacen uns amb altres, adoptant gairebé totes les formes possibles del text, i amb la cuina com a eix central. Martí Sales ha buscat la complicitat d'artistes per dibuixar-les. Un llibre fet "amb xup-xup i socarraet", on la gana es barreja amb les ganes d'explicar històries.

'Als llacs'
Silvie Rothkovic
LaBreu Ed.

L'autora d'*Helicòpter*, *Altres arbres* o *La nit que és dins el dia* ha bastit un univers poètic propi, gairebé com si estigués desconnectat de la tradició de la literatura catalana. I això afegeix atractiu a la seva obra: música, iconografia pop o evocacions d'artistes apareixen en la seva poètica. *Als llacs* és un recull on aconseguim l'equilibri entre dolors i bellesa.

'El meravellós País dels Snergs'
E.A. Wyke-Smith / La Galera

Aquesta és la novel·la que va inspirar J.R.R. Tolkien per crear el món d'*El hòbbit*. Si més no diuen que és el llibre que llegia als seus fills abans de dormir. El seu autor va ser el britànic Edward Augustine Wyke-Smith l'any 1927 i parla de la Flora i en Pip, que s'escapen d'un orfenat. I s'adonen que ho han fet cap a un país ple de meravelles... i de perills.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Cantonigròs

“ Així com Santa Maria de Corcó es distingeix pel seu caràcter industrial, Cantonigròs ha fet fortuna com a lloc d'estiu i residencial i s'ha fet conèixer per activitats culturals notables. Abans més que no ara s'hi anava de convalescència. Però aquestes observacions d'ordre extern, no tindrien cap interès si no revelessin l'origen de certs aspectes que presenta el poblet: les torres, els xalets, un gran edifici en construcció, més fondes per habitant que cap més poble del Collsacabra... Cantoni pertany administrativament al municipi de Santa Maria de Corcó; eclesiàsticament només fa pocs anys que és parròquia. Tot és edificat del segle XVI ençà. Fou aleshores que un tal Antoni Prat, anomenat també Toni Gros, adquirí un tros de terra del mas Ententes, de la que l'indava amb les de les Planes i que per tant era en un lloc o altre de la carena de Pedreres, per la qual passava al camí ral que duia de l'Esquirol a la Rotllada i cap a Olot; i allí és on avui s'allargassa Cantonigròs.

En Toni Gros, que fins aleshores havia estat masover de L'Ermentera, adquirí al seu tros, uns drets que assenyala puntualment el contracte i que en resum són els següents: fer-s'hi una caseta, tenir-hi un animal de bast, criar-hi un porc i cremar-hi llenya. Com a obligacions es comprometia a tenir la casa endreçada, a llaurar i a conrear la terra i a pagar anualment, el dia de Sant Joan Apòstol i Evangelista, la quantitat de vint-i-dos sous barcelonins en concepte de feu dels Vescomtes de Cabrera. Un cop establert també que el dit animal de bast podia pasturar per les herbes i el dit porc menjar-se les aglans que hi hagués, Antoni pagà dos capons de drets d'entrada, i fou l'amo. ”

Joan Triadú

AUTOR

Joan Triadú
(1921-2010)

OBRA

'El Collsacabra'
Ed. Proa, 1994

INDRET

Plaça de l'Església

MUNICIPI

Cantonigròs

COMARCA

Osona

Aquest és l'any del centenari del naixement de Joan Triadú. Ell va ser un dels creadors i l'ànima del concurs literari de Cantonigròs (1944-1968), que en la més negra postguerra franquista va servir perquè sectors catalanistes que no havien anat a l'exili, sota l'empara del bisbe de Vic Ramon Masnou, recomencessin activitats entorn de la llengua i la literatura. Si fa uns dies el recordàvem en un text on parlava del seu poble natal, Ribes de Freser, ara ho fem en aquest on ens fa una descripció de la contrada i ens conta els orígens de Cantonigròs.

LESQUIROL.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

158

LÈXIC

Dolent(a) (II)

Els dolents donen per molt, ja ho veureu, i són persones dignes de ser estudiades per la psicologia. Quan una persona fa una acció repugnant, podem dir que aquell individu és *pervers(a)*, *pèrfid(a)*, *maligne/a*, *malvat/ada*, *vil*, *abominable*, *execrable*, *nefand(a)*, *horrible*, *detestable*, *infecte/a*, *roí/ina*, *abjecte/a*, *infame*, *malèvol(a)* o *miserable*. I la llista podria ser encara més llarga. També podem utilitzar un substantiu: "Aquell és un *canalla*, *porc*, *malparit*, *brètol*, *bergant*, *mal element*, *peça* o també un *pocavergonya*, que és molt més suau.

D'una persona capaç de les coses més abominables, també en podem dir que és *cru-*

el, *sanguinari/ària*, *inhumà/ana*, *sàdic(a)*, *bàrbar(a)*, *desprietat/ada*, *feroc*, *ferotge*, *brutal* o *bestial* (aquests dos adjectius, però, han pres també un significat positiu), *salvatge*, *carnisser(a)*, *desnaturat/ada*, *desnaturalitzat/ada* o *implacable*. La víctima passa per situacions que sovint no vol explicar: *difícils*, *punyents*, *dures*, *doloroses*...

En canvi, quan ens referim a la mala qualitat d'un producte o a una obra que té defectes, els adjectius podríem usar són *pèssim(a)*, *mal fet(a)* (o *mal fotut/uda*, en un registre més vulgar), *fràgil*, *matusser(a)*, *barroer(a)*, *de nyigui-nyogui* o *de pacotilla*, i els noms *nyap*, *patafi* o *pitafi*.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

Confusing words

This week we're going to look at pairs of words that sound very similar and are spelled almost the same. They can sometimes confuse even native speakers of English!

Can you match each confusing word to its meaning?

1 Which one is a noun, and which one is a verb?

- a) The bad weather **affected** many towns near the coast.
- b) The **effects** of COVID-19 on the economy are far reaching

2 Which one is a noun, and which one is a verb?

- a) You need a **licence** to serve alcohol in the UK.
- b) You must be **licensed** to serve alcohol.

3 Which one is an adjective, that means "still, not moving", and which one is a noun, which means paper, pens, pencils, envelopes, etc?

- a) I always buy new **stationery** before going back to school in September.
- b) I crashed into a **stationary** car.

4 Which one is a noun, and which one is a verb?

- a) I strongly **advise** you to think about doing the B2 exam this summer.
- b) My mum always gives me **advice**, but I never listen.

5 Which one means "to say something nice", and which one means "to complete or enhance"?

- a) My boss **complimented** me on my presentation.
- b) I love that hat. It really **complements** your outfit!

CATALÀ

Paraules desconcertants

Aquesta setmana donarem una ullada a parelles de paraules que sonen de forma molt similar i es lletregen gairebé igual. Poden sonar confuses també per a parlants nadius.

Relaciona la paraula desconcertant amb el seu significat:

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Sagi Serra

THE ANIMALS

'The House of the Rising Sun'

Columbia / MGM Records, 1964

El títol d'aquest disc és el mateix d'una de les cançons més conegudes i versionades de la història. "The House of the Rising Sun" és una cançó d'autor desconegut que parla d'un personatge a qui la seva estada a New Orleans no li va anar gaire bé. S'ha parlat de si aquesta casa era un prostíbul, una sala de joc, una sala de ball... però mai s'ha determinat amb certesa quina mena de casa era, tot i que les guies turístiques actuals de New Orleans situen el lloc precís on estava ubicada aquesta casa. La cançó l'ha interpretada i/o gravada una llarguíssima llista de músics: Clarence Ashley, Gwen Foster, Nina Simone, Bob Dylan, Jimi Hendrix, Joni Mitchell..., a Espanya va versionar-la Lone Star. També era una de les cançons habituals dels focs de camp dels campaments escoltes. Però les millors versions són les de Joan Baez i The Animals. En aquesta, l'arpeggi de guitarra que

inicia la cançó és conegudíssim. No hi ha principiant de guitarrista que no imiti aquest arpeggi. Amb aquesta versió The Animals va obtenir el reconeixement mundial com a gran banda de rock. L'arpeggi és obra del guitarrista del grup, Hilton Valentine, que amb la veu d'Eric Burdon i l'estrident i penetrant orgue d'Alan Price van convertir aquesta cançó en un clàssic imprescindible. Hilton Valentine va morir divendres passat. Per a Eric Burdon, "The House of the Rising Sun" mai més sonarà igual.

NOTES

Mishima reedita 'Ordre i aventura' en directe

Aquest 2021 ha de ser l'any del novè disc d'estudi de Mishima, una de les bandes capdavaneres del pop-rock nacional. Mentre no arriba el nou material, però, la banda que encapçala David Carabén (i que compta amb el director artístic del Mercat de Música Viva de Vic, Marc Lloret, al piano, teclats i veus) ha sorprès a tothom amb la reedició d'un dels seus discos més emblemàtics, *Ordre i aventura*. La reedició, però, no és la típica remasterització que caracteritza aquests casos sinó que la banda ha decidit publicar una versió del disc en directe que precisament es va posar a la venda divendres passat, quan es complia l'11è aniversari de l'inici d'aquella gira a la sala Clap de Mataró. Les interpretacions de les cançons que apareixen al *nou* disc, doncs, s'han gravat al llarg de tota l'última dècada a concerts de Mishima a quatre escenaris emblemàtics de Barcelona: la sala Apolo, el teatre Coliseum, el Palau de la Música Catalana i el

Liceu. Seguint l'ordre del treball original, "Tot torna a començar", gravat al Gran Teatre del Liceu el 2019, és el punt d'inici d'un àlbum que segueix amb "Una cara bonica" i "Deixa'm creure", gravades en el concert que la banda va fer al teatre Coliseum el 2012. I així fins arribar a la desena i última peça del disc, la que dona títol a l'àlbum, "Ordre i aventura", enre-

registrada el 2010 a la sala Apolo. Com a curiositat, el disc també inclou una versió de "Només era una part de tu" interpretada amb Paco Loco (el productor del disc original) al mateix concert que la banda va fer a la sala Apolo l'any 2010. Per acabar d'arrodonir la celebració, Mishima també ha fet una edició limitada en serigrafia mida A2 del pòster de la gira d'*Ordre i aventura* que es pot adquirir a la botiga en línia de la banda. Del cartell se n'ha fet una edició limitada de 50 còpies.

EL TEST

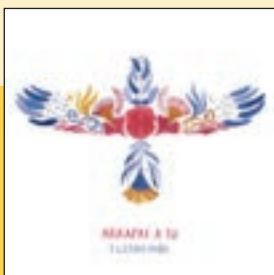
David Moreno

Primer instrument que vas tocar? Soc cantant. No puc considerar que sé tocar un instrument però em defenso amb la guitarra. **Primer grup del qual vas formar part?** Udol. **Primer concert en directe.** Amb Udol a la Serra-de-senferm de Vic el 2004. **Primer disc que et vas comprar?** *Los pitufos maqui-neros* i *Live After Death* d'Iron Maiden. **Quants discos tens?** 300 o 400. **Salva'n tres.** El primer disc de Segle XIII pel que simbolitza per mi; la maqueta d'Ira on vaig viure per primer cop el procés d'enregistrar un disc en estudi; i *Americana*, un casset d'Offspring que em va regalar el meu pare en un viatge a Santander.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

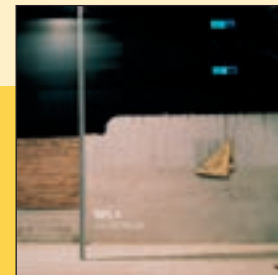
L'ÚLTIM INDI
'Arrapat a tu'

El projecte de l'ex-Amics de les Arts Eduard Costa en solitari no va ser un rampell efímer sinó que sembla que té continuïtat i, a jutjar pel resultat d'aquest seu segon disc, també té futur. A *Arrapat a tu*, L'Últim Indi (nom de l'invent que encapçala Costa) planteja un viatge a través de mars, rius, illes i muntanyes amb dotze peces a mig camí entre el pop i la cançó d'autor amb pinzellades també de bossa nova (*Fills de la Terra*) o música disco (*L'illa de les papallones*). L'àlbum és un cant a l'amor lluminós i vitalista, ideal per veure la llum en temps de fosc.

MABEL FLORES
'Meraki'

Posar el cor i l'ànima en les coses que fem en el nostre dia a dia. Aquest és el significat de *Meraki*, una paraula d'origen grec que Mabel Flores ha triat per batejar el seu primer àlbum de llarga durada on hi ha deu cançons (12 si comptem un pròleg i un epíleg) que naveguen pels mars de la música d'arrel llatinoamericana i també mediterrània. El disc s'ha pogut gravar gràcies al micromecenatge i, com passa sovint als treballs de debut, hi trobem una mica de tot, des de cançó d'autor fins a mestissatge. Un parell de cançons són en català.

BELA
'La entrega'

Kike Bela és un músic que fa més de dues dècades que es mou en l'escena alternativa barcelonina fent sobretot de baixista de bandes com Blood Quartet o Le Fou. També ha escrit bandes sonores per a documentals i ha fet d'ideòleg i productor d'espectacles multidisciplinaris i ara, finalment, debuta en solitari amb un disc que no apareixerà a cap llistat de popularitat ni a cap recull de *greatest hits*. Es tracta d'un treball instrumental amb vuit peces on predomina el baix, instrument de Bela, acompanyat de sintetitzadors, efectes i alguna percussió. Curiós.

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

Els 'hackers' contra la Generalitat

Quinze *hackers* atacant la Generalitat. No era una maniobra orquestrada amb intencions polítiques sinó un *bug bounty*, una pràctica usada en la ciberseguretat amb l'objectiu de detectar vulnerabilitats existents en les infraestructures i fer testos de penetració als servidors. Per donar-hi un al·licient s'ofereix una recompensa (*bounty*) per la detecció d'errors (*bugs*).

La prova es feia en un marc controlat per l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya en coordinació amb el Departament de Vicepresidència.

Durant dues setmanes de desembre quinze professionals de la ciberseguretat, alguns coneguts com a *hackers* ètics, que reconeixen que no van cobrar res. Després de finalitzar la prova, els participants van detectar

cinc vulnerabilitats als sistemes de la Generalitat. Dues d'aquestes eren a la pàgina web de la Generalitat mentre que les altres tres es trobaven en aplicacions corporatives. Això va permetre identificar els problemes i solucionar-los. En ciberseguretat, una vulnerabilitat és una feblesa d'un sistema informàtic que posa en risc la seva seguretat i pot permetre que un atacant en comprometi la informació.

Els programes *bug bounty* són habituals en empreses i entorns privats però no ho són gens en l'administració pública. Des del 2016, el govern dels Estats Units va començar un programa conegut com a Hack the Pentagon. Una pràctica que va

funcionar molt bé i que encara segueixen fent actualment. A Europa, els Països Baixos són els més avançats, però la Unió Europea també està impulsant programes de recompensa per trobar errors al seu programari.

Durant el desembre es va fer un programa 'bug bounty' amb 'hackers' ètics amb l'objectiu de trobar vulnerabilitats

Si hi ha un gest molt habitual entre els joves d'avui en dia quan entren a Instagram és el de prémer amb el dit als extrems dret o esquerre de la pantalla. Tot per avançar o retrocedir entre les *stories*, que avui en dia són la part clau a Instagram i ja estan plenament instal·lades en les xarxes socials els últims anys.

La lluita entre l'aplicació de fotografia de Facebook i l'aplicació xinesa de vídeos curts TikTok és aferrissada i això pot fer canviar coses.

Al codi de les darreres versions d'Instagram, ja s'hi ha pogut trobar la idea dels Vertical Stories, una forma de navegar veient històries però de forma vertical, tal com ja es fa a TikTok i que Instagram va adoptar a Reels, un apartat de l'aplicació per emular la xarxa de vídeos xinesa. Ara, però, podria portar la forma de navegar en vertical a les històries.

Un canvi per frenar la reducció d'usuaris entre Instagram i TikTok. Segons les dades

més recents, Instagram té actualment 1.220 milions d'usuaris actius mentre que TikTok va escalant posicions i actualment en té 689. Al capdavant del rànquing encara s'hi manté Facebook, tot i que fa anys que s'assegura que cada cop està més en desús. Malgrat això, les xifres diuen el contrari amb 2.740 milions d'usuaris actius durant el

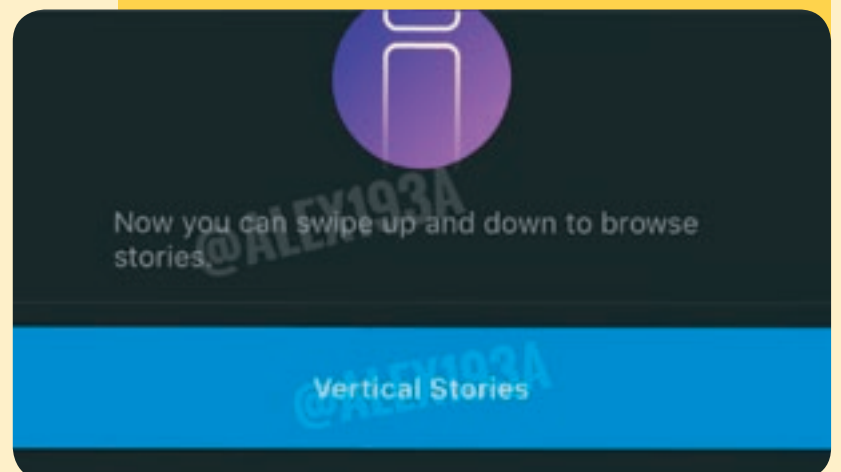
passat gener. Per darrere seu hi ha YouTube, amb 2.291 milions, i completa el podi WhatsApp, amb 2.000 milions.

Des d'Instagram, que amb Reels volien retallar distàncies amb

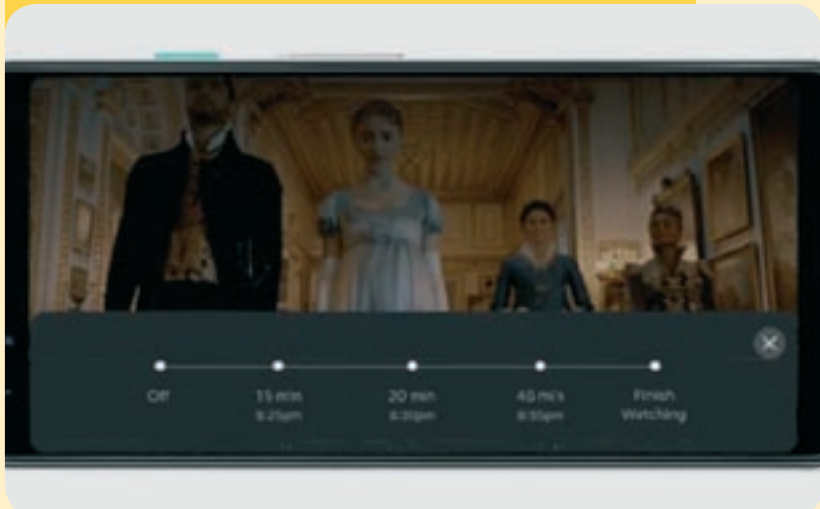
TikTok, reconeixen que la jugada no els ha acabat de funcionar a nivell de números i que ara se centraran a simplificar i consolidar aquestes noves eines. La navegació vertical a les històries en pot ser una.

L'aplicació de fotografia de Facebook aspira a agafar més avantatge a TikTok en la lluita per dominar les xarxes

Passar històries en vertical a Instagram

Fer servir Netflix per agafar el son

Molts dels usuaris de Netflix segur que ho han patit més d'una vegada i alguns a diari: adormir-se mirant una sèrie. La companyia americana de vídeo en *streaming* n'és conscient i per això ja està fent passos. Un dels que ha començat a aparèixer a alguns usuaris de l'aplicació en mòbils Android és un temporitzador que pausarà

la sèrie o pel·lícula quan hagin passat 15, 20, 45 minuts o quan acabi l'episodi o la pel·lícula que s'està reproduint. Quan s'acaba el temps la reproducció s'atura i la pantalla del dispositiu s'apaga. De fet, ja no és una funció nova. La gran majoria de televisions ho permeten i moltes aplicacions de reproducció de música, ràdio o *podcasts* també. És una funció especialment destinada a no perdre el fil

d'una sèrie i que es reproduïxin dos episodis més i no sabem on ens vam adormir.

Una de les funcions en aquest sentit és històrica dins de Netflix. Quan es reproduïxen dos episodis consecutius sense tocar la pantalla, fa la clàssica pregunta *¿Sigues ahí?* per estalviar dades si estem navegant amb

cobertura telefònica o simplement per no perdre el fil d'una sèrie si ens hem deixat Netflix engegat. Una opció que, per cert, ara es pot desactivar.

En el mateix sentit de veure Netflix per agafar el son, a finals del 2020 la companyia ja va activar la funció *Solo audio* en la qual els

continguts es reproduïxen amb la pantalla del dispositiu apagada. La intenció de Netflix és que els usuaris puguin fer servir l'aplicació per anar pel carrer i escoltar una sèrie o precisament per anar a dormir i no tenir una pantalla encesa al nostre davant.

La companyia americana té assumit que molts usuaris s'adormen mirant sèries i augmenta les funcions

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

'THE WALKING DEAD'

Els greus efectes econòmics de la pandèmia, amb una caiguda oficial del PIB de l'11% a l'Estat, haurien hagut de portar aparellats registres rècord en altres indicadors, com els concursos de creditors. El més que segur increment de l'endeutament acompanya una caiguda generalitzada de vendes, sobretot en sectors que han estat sense ingressos –o amb ingressos mínims– la major part de l'any, ha hagut de deixar, forçosament, empreses al límit de no poder fer front als compromisos de pagament. En canvi, l'indicador de concursos de creditors no només no s'ha incrementat, com caldria pensar, sinó que se n'han presentat menys durant l'any de la pandèmia que en l'exercici anterior. Segons dades de l'empresa especialitzada en subministrament d'informació comercial Informa D&B, el nombre de concursos de creditors va baixar un 2% l'any passat a tot l'Estat. A Catalunya van augmentar, però només se'n va presentar un més que el 2019, quan l'economia creixia un 1,8%.

Amb una economia amb números propis d'una situació de guerra (un descens del PIB de la magnitud del de l'últim any no s'havia produït a l'Estat espanyol des dels anys de la Guerra Civil) hi ha d'haver alguna raó externa a l'evolució financera pròpia perquè el nombre de concursos hagi baixat. No cal revisar gaire el *Butlletí Oficial de l'Estat* per trobar-ne la causa. Un decret dels primers dies del primer estat d'alarma eximia les empreses deutes de presentar concurs encara que, tècnicament, haguessin incorregut en circumstàncies d'impossibilitat de pagar els deutes amb la seva activitat habitual. Aquest decret encara es va renovar al mes de novembre, quan el període en què s'eximia els administradors d'empreses de responsabilitats judicials si no presentaven un concurs quan tocava es va allargar de final d'any, com preveia el primer decret, fins a l'abril. A més, els creditors tampoc poden obrir procediments contra una empresa que els deu diners, els anomenats concursos necessaris, en els mateixos períodes.

Aquestes mesures tindrien una doble explicació. La primera és que determinades empreses viables es veien en una situació de tensió financera únicament atribuïble a la crisi sanitària i seria una temeritat que es veiessin empreses a situacions

concurals que les portessin a un tancament irreversible. La segona és evitar que els jutjats mercantils es veiessin col·lapsats per procediments concursals.

És comprensible que s'arbitrin mesures per impedir que es produeixin tancaments que serien evitables, però com sol passar en molts aspectes de l'economia, les mantes mai no són prou llargues per tapar els caps i els peus. Aquesta mesura en concret té contraprestacions que haurien d'activar alguna alerta addicional. Amb el conjunt d'iniciatives econòmiques que s'han introduït amb motiu de la pandèmia, moltes empreses s'han vist abocades a augmentar l'endeutament. Entre aquestes empreses n'hi haurà que hauran fet el pas per les circumstàncies del moment, però d'altres hauran vist una oportunitat de cobrir situacions que ja els eren desfavorables abans de la pandèmia i hauran afegit endeutament a l'endeutament que ja tenien.

Ja abans de la pandèmia hi havia empreses que s'endeutaven per pagar el que devien. Ho feien perquè no tenien capacitat de generar prou beneficis per anar retornant als seus proveïdors o als bancs els diners que havien rebut prestats. Són les anomenades empreses zombi, que, per dir-ho de manera senzilla, fan la viu-viu tot i estar tècnicament mortes. Durant l'anterior crisi financera aquestes empreses zombi van proliferar i, de fet, el Banc d'Espanya calculava que el 2013 un 16% de les empreses de l'Estat estaven en una situació que permetia aplicar-los aquesta denominació (el Banc d'Espanya és més subtil i utilitza el concepte d'empresa vulnerable que apliquen també el Fons Monetari Internacional i l'OCDE). Amb la fi de la crisi financera, el nombre d'empreses assistides artificialment havia baixat, però el 2018 encara es calculava que havia quedat a l'Estat en una xifra elevada, del 8%.

L'existència d'un contingent elevat d'empreses zombi comporta un risc addicional en la ja prou com-

plicada situació econòmica que deixa la pandèmia. Són empreses poc productives, perquè els diners que haurien de destinar a la inversió el destinen a pagar els interessos dels deutes pendents, amb una factura que continua incrementant-se. Els bancs refinancen aquestes empreses per intentar recuperar els diners que els deuen, però això impedeix que financin projectes d'empreses que sí que serien viables.

En el context actual, a més, la banca té problemes afegits per determinar en quina situació es troben les empreses, que han tingut el d'altra banda lògic suport de l'Estat per buscar al màxim la supervivència. Al món empresarial hi ha zombis que caminen pel mateix carril que societats viables. Un carril que la crisi ha fet més estret.

Per evitar que aquesta situació es generalitzi, s'estan prenent mesures alternatives. Per exemple, els jutjats mercantils han accelerat els processos per vendre actius d'empreses que, tot i entrar en concurs de creditors, poden convertir-se en viables si n'assumeixen la gestió societats financerament més fortes. Fins i tot les últimes setmanes ha entrat en vigor una fórmula (l'anomena *prepack judicial*) en la qual les empreses que es trobin en una situació que abocarà al concurs de creditors pot avançar els tràmits per a la venda d'actius per aturar el cop sobre els creditors i sobre la mateixa activitat de l'empresa amb més celeritat.

Són mesures paliatives, però indiquen que, un cop s'hagi superat la moratòria del govern, s'espera una allau de concursos de creditors. I si no s'han fet els deures, és inevitable que el concurs es converteixi en tancament i que la crisi sigui més intensa i més llarga.

INDICADORS

Cau la venda de vehicles

El mercat català presenta un important retrocés en les matriculacions de vehicles, amb una baixada que frega el 50%, segons dades del Gremi del Motor. L'any 2021 s'inicia amb dificultats a causa del distanciament social i la pandèmia. S'esperava amb el nou any un canvi de tendència, però la incertesa continua i complica l'activitat econòmica i l'ocupació en el sector.

La inflació torna a créixer

Els preus a l'Estat tornen a créixer després de nou mesos consecutius en deflació. Segons les dades avançades per l'Institut Nacional d'Estadística, l'índex de preus de consum (IPC) va incrementar-se un 0,6% interanual al mes de gener, més d'un punt respecte a la taxa de variació del desembre. L'augment respon a l'evolució en el preu de l'electricitat i dels aliments i begudes no alcohòliques.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva, antoni@mindfulness-barcelona.com

‘Mindfulness & kindness’

Prestar atenció, i a què parem atenció, és important. Anem a considerar com prestem atenció, la qualitat, fins i tot l'actitud darrere de la nostra atenció. La paraula *atenció* té dos significats: d'una banda, vol dir enfocar, centrar la ment en alguna cosa, i de l'altra, vol dir tenir cura.

Anem a explorar aquesta dimensió afectiva de *mindfulness* una mica més. *Kindfulness* té molt en comú amb la paraula *mindfulness*.

Mind s'usa en el sentit de consciència i *fulness* denota el seu caràcter d'atent, plenitud, totalitat, integritat, fins i tot es podria dir ètica.

Kind significa amable/amor/bondadós, la resta de la paraula és el mateix que en el cas de *mindfulness*.

Potser una possible traducció podria ser atenció o consciència amable. Podem desenvolupar *kindfulness* mitjançant una pràctica formal molt bella i transformadora, anomenada *mettabhavana*, que es tradueix com el “cultiu o desenvolupament de metta”, sent *metta* una emoció positiva essencial i universal per a creixement i desenvolupament de tot el potencial humà.

Mettabhavana és el cultiu de la consciència amable o la bondat amorosa. És a dir, que la pràctica formal a través de la qual es desenvolupa la qualitat *kindfulness* és *mettabhavana*. Però *kindfulness* no només inclou la meditació formal, sinó altres maneres més immediates en la vida quotidiana en què es pot desenvolupar. Per exemple, en la nostra comunicació imagina com seria parlar amb amabilitat o relacionar-nos amb els altres des d'aquesta qualitat o amb el nostre menjar o a la feina, etc.

Estudiant Paul Gilbert, procedent de la neurociència evolutiva, veiem que estableix un model per comprendre les emocions. Aquest model diu que hi ha tres sistemes principals de regulació de les emocions:

1. El d'amenaça i protecció
2. El d'incentiu i recerca
3. El sistema de calma i satisfacció

Una manera d'entendre l'estrès és com un desequilibri emocional: quan vam passar massa temps en el sistema d'amenaça i autoprotecció i/o al d'incentiu i recerca de recursos i molt poc en el sistema de calma i content, experimentem estrès. *Mindfulness* ens ajuda a corregir aquest desequilibri desenvolupant el sistema de calma i content. El sistema de calma i content inclou afecte, cura, connexió i amabilitat, i que al desenvolupar activament durant algun temps aquestes emocions, els nostres nivells d'estrès tendeixen a reduir-se. L'amabilitat és una actitud d'atenció i preocupació tant pel nostre benestar com pel dels altres, tal com indica Salzberg, autora i mestra de qui hem parlat en altres ocasions.

Que això sigui en les dues direccions és molt important. Ser amable cap als altres però no cap a nosaltres mateixos o ser-ho cap a nosaltres mateixos però no cap als altres no és amabilitat real, encara que pot ser un punt de partida per conrear-la en un sentit més ampli. L'amabilitat inclou empatia o preocupació pel nostre benestar i pel dels altres, a més d'una voluntat d'actuar a partir d'aquest objectiu. L'amabilitat inclou també sentiment i comprensió, a més d'una acció basada en aquesta comprensió. L'amabilitat real no implica ni debilitat ni ximpleria. Ser realment amable vol dir entendre el que passa i tenir el valor per actuar a partir d'aquesta entesa. No és amabilitat per descomptat l'odi i tampoc el sentimentalisme i la llàstima. Si volem connectar positivament amb altres persones, és útil tenir una actitud afectuosa cap a nosaltres mateixos, i la pràctica meditativa ens ajuda a fer-ho.

Com has pogut comprovar fins ara amb la teva pràctica d'atenció plena, *mindfulness*, no estem buscant resultats instantanis.

Pensa en això com sembrar llavors que creixeran en el futur, si les conrees.

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 05-02-2021 al 11-02-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

L'economia és un tema que et preocupa. Si desconfies d'algun contracte o document signat anteriorment, no dubtis a contactar amb un assessor legal. No ho deixis passar.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Inclinació a resoldre assumptes laborals pendents i que vas posposar. Si tenies un conflicte amb el pare o una persona d'edat avançada, es pot donar una reconciliació.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri retrògrad et fa desitjar sortir del teu ambient habitual i fer una escapada a un lloc del passat. Si no pots, per les circumstàncies actuals, planejaràs el viatge.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Una persona de més edat que tu pot donar-te un cop de mà en un assumpte laboral. Un tema delicat, que vas intentar oblidar, torna per recordar-te que l'has de resoldre.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Parles amb més persones del que és habitual. Compte, però, que no tothom té les millors intencions. Possible tensió amb la parella per un assumpte relacionat amb els fills.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Si tens un problema d'articulacions, pots sentir-te alleugerit o trobar millor tractament. Romantisme en parella i si no en tens, pots conèixer una persona captivadora.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Venus amb Saturn, inclina a viure un temps de contenció verbal, però també de més control sobre la teva voluntat. Si tens parella, voldries donar un pas cap a l'estabilitat.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Podries haver de fer front a algunes despeses relatives a la llar, ja sigui per una reforma o per canvi d'habitatge. Trobada entranyable amb una persona d'edat avançada.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Una persona dels teus contactes mostra interès a conèixer-te més íntimament, però ho farà discretament. Si darrerament estaves una mica passiu, comences a fer exercici.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Tot i que poden ser dies de certa contenció econòmica, ets més conscient que de mica en mica aconsegueixes avançar i complir amb algun dels teus projectes més personals.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Amb Venus i Saturn al teu signe, si tens una relació sentimental podries estar arribant a una etapa de més estabilitat i compromís. Recuperes la comunicació amb un amic.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

El bon aspecte de Mart amb Neptú et dona un extra d'energia i si normalment ets més aviat passiu passes finalment a l'acció. Notícies relacionades amb el sector laboral.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'In fabric'

De Peter Strickland

Hipnòtic magatzem tronat

Per fi s'estrena a la plataforma Movistar+ l'excelsa i forassenyada cinta de terror en clau d'humor negre *In fabric*, del britànic Peter Strickland, la proposta més arrauxada i estrofolària del 66è Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià del 2018. Aquest plat tan suculent gira al voltant d'un vestit vermell assassí, espècie d'objecte malèfic, que desencadena una ronda de destrucció per allà on passa. La trama arranca amb una dona separada que es compra un vestit vermell en uns grans magatzems per a una primera cita, provocant-li tota mena de maldecaps i ferides diverses.

Tenim una primera part espectacular, un film en si mateix, que arriba seguida d'un segon bloc ben espaterrant amb un mecànic de rentadores que pren el relleu als soferts posseïdors d'aquest vestit maleït. Un film pletòric d'inspiració, farcit d'idees visuals i escenes malaltisses, que gaudeix de moments

de pura antologia. Especialment tot el que gira al voltant dels aparadors i les entranyes d'uns grans magatzems britànics de rebaixes d'hivern, amb un cap nosferàtic i unes dependents que semblen serventes draculianes.

El film de Strickland posseeix una estètica retro combinada amb rampells psicodèlics, amb picades d'ullet sobretot al terror desmesurat i cromàtic del *giallo*. Ens deixa un edifici tan sinistre com captivador en què es conjuguen capitalisme i consumisme amb elevades dosis de perversió i fetitxisme. Tenim també un benaurat sentit de l'humor negre que genera una comicitat d'allò més reeixida amb gags d'alçada. Destaca també la bogeria sonora i cinematogràfica, patent de marca de Patrick Strickland des de l'irritant film *Berberien Sound Studio* (2012), però que a *In fabric* arriba al cim de l'excés, la majestuositat i la perfecció.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

El Ballet de Barcelona porta 'El Trencanous' a L'Atlàntida de Vic

'El Trencanous'. Ballet de Barcelona.

L'Atlàntida, Vic. Dissabte, 6 de febrer, 20h.

Aquest clàssic del ballet és el primer espectacle que presenta una companyia de nova creació, el Ballet de Barcelona, dirigida per dos ballarins amb una llarga trajectòria internacional, Chase Johnsey i Carlos Renedo, i que compta amb integrants de 14 nacionalitats diferents.

Martita de Graná, a Granollers

'Mi padre flipa', amb Martita de Graná. Teatre Auditori, Granollers. Divendres, 5 de gener, 17.30 i 20h.

Mi padre flipa és el nou xou de Martita de Graná, una de les *influencers* més mediàtiques i divertides del territori espanyol. És tant el seu èxit que ni el seu pare s'ho creu, d'aquí el nom de l'espectacle.

Monòleg de Pau Roca a Torelló

'Les coses excepcionals', amb Pau Roca.

Teatre Cirvianum, Torelló. Diumenge, 7 de febrer, 18h.

Comèdia de Duncan Macmillan interpretada per Pau Roca sobre allò que estem disposats a fer per aquells que estimem. Un nen de 7 anys fa una llista de les coses excepcionals d'aquest món.

CINECLUB

CINECLUB VIC
9 de febrer, 20h
L'Atlàntida

'Josep'

França, 2020. Dir.: Aurel (Aurélien Froment). Pel·lícula d'animació amb música de Sílvia Pérez Cruz. Aclaparat per l'onada de republicans que fugen de la dictadura de Franco el febrer de 1939, el govern francès opta per confinar els espanyols en camps de concentració. En un d'aquells camps, fan amistat dos homes separats per aquell filferro espinós. Un d'ells és el dibuixant Josep Bartoli.

AC GRANOLLERS
5 i 7 de febrer, 19h
Cinema Edison
VO subtitulada

'El padre'

Regne Unit, 2020. Dir.: Florian Zeller. Anthony és un home de 80 anys, mordaç, trapeïlla, que ha decidit viure sol i refusa cadascuna de les cuidadores que la seva filla Anne intenta contractar perquè l'ajudin a casa. No el pot visitar cada dia i sent que la ment del seu pare ja comença a fallar. Va veient com el perd a mesura que la seva ment es deteriora però també s'aferra al dret a viure la seva pròpia vida.

ALTER CINEMA
11 de febrer, 19.30h
Cinema El Casal
Torelló

'Las niñas'

Espanya, 2020. Dir.: Pilar Palomero. La Cèlia, una nena d'11 anys que viu amb la seva mare a Saragossa, ha crescut sense qüestionar mai res d'allò que l'envolta. L'arribada de la Brisa a l'escola de monges on estudia i la seva nova amistat amb un grup de noies més grans que ella l'empenyen cap a una nova etapa de la seva vida: l'adolescència. Un viatge en l'Espanya de les Olimpíades i l'Expo de Sevilla.

CINEMES

23 PASEOS

Regne Unit 2020. Dir. Paul Morrison. Amb Alison Steadman, Dave Johns i Rakhee Thakrar. **Drama.** Dave i Fern són dos desconeguts d'una certa edat que han sofert per circumstàncies de la vida. Es coneixen mentre treuen els seus gossos a passejar, i en un total de 23 passejos sorgeix una història d'amor entre ells. Però ni Dave ni Fern han estat del tot honestos l'un amb l'altre i el seu futur es pot veure compromès pels secrets que s'han guardat.

CRASH

Canadà 1996. Dir. David Cronenberg. Amb James Spader, Holly Hunter i Elias Koteas. **Thriller.** Una nit, James Ballard estavella el seu cotxe contra el d'Helen i tots dos són ingressats en un hospital. El més sorprenent és que immediatament després del xoc tots dos van experimentar una estranya atracció mútua. A partir de llavors, la vida de James es precipitarà cap a un món fosc i prohibit, dominat pel perill, el sexe i la mort. Celebració dels 25 anys de la seva estrena als cinemes.

DESEANDO AMAR

Xina 2020. Dir. Wong Kar-Wai. Amb Tony Leung Chiu-Way i Maggie Cheung. **Romàntica.** Hong Kong, 1962. Chow, redactor cap d'un diari local, se'n va a viure amb la seva dona a un edifici habitat principalment per residents de Xangai. Allà coneix Li-zhen, una jove que acaba d'instal·lar-se en el mateix edifici amb el seu home. Ella és secretària d'una empresa d'exportació i el seu marit està contínuament de viatge de negocis. Com que la dona de Chow també està gairebé sempre fora de casa, Li-zhen i Chow passen cada vegada més temps junts i es fan molt amics. Un dia, tots dos descobriran una cosa inesperada sobre els seus respectius cònjuges.

EL CHICO (100 ANYS)

EUA 1921. Dir. Charles Chaplin. Amb Charles Chaplin, Jackie Coogan i Edna Purviance. **Comèdia dramàtica.** Una mica de mala gana, el rodamon Charlot adopta un nen de 6 anys abandonat. No triga a agafar-li afecte i ensenyar-li tècniques essencials de supervivència de carrer. Amb el temps tots dos formen un gran equip.

Però un dia el noi es posa malalt i els serveis socials intenten prendre la custòdia a Charlot. Versió restaurada en 4K. Primer llargmetratge de Chaplin i primera de les seves aportacions a l'inventari de grans obres de la història de cinema.

HOPE

Noruega 2020. Dir. Maria Sodahl. Amb Stellan Skarsgard i Andrea Braein Hovig. **Drama.** La relació entre una parella d'artistes és posada a prova quan a ella li descobreixen que té una malaltia que amenaça de robar-li la vida. Què succeeix amb l'amor quan a una dona de mitjana edat li pronostiquen tres mesos de vida? Anja (43) i Tomas (59) viuen en família al costat dels seus fills biològics i fillastres, però durant anys la parella s'ha distanciat. Quan Anja rep el diagnòstic de càncer cerebral terminal el dia abans de Nadal, la seva vida es trenca i posa a prova l'amor desatès.

LA MALDICIÓN DE LAKE MANOR

Itàlia 2019. Dir. Roberto De Feo. Amb Maurizio Lombardi i Justin Korovkin. **Terror.** Samuel és un nen

paraplègic que viu al costat de la seva mare, Elena, a Lake Manor (Torí, Itàlia), en una mansió allunyada de la civilització. El noi ha rebut ordres de no abandonar mai casa seva, per la qual cosa se sent segur però una mica frustrat i oprimat. La seva situació canvia quan arriba Denise, una ajudant adolescent que l'ajuda a canviar el seu punt de vista sobre la relació que l'uneix amb la seva mare. No obstant això, Elena farà tot el possible per impedir que el seu fill se'n vagi del seu costat, cosa que confon tant Denise com el mateix Samuel, que sospita que la seva mare amaga alguna cosa.

LAS NIÑAS

Espanya 2020. Dir. Pilar Palomero. Amb Andrea Fandós i Carlota Gurpegui. **Drama.** Any 1992. Celia, una nena d'11 anys, viu amb la seva mare i estudia en un col·legi de monges a Saragossa. Brisa, una nova companya nouvinguda de Barcelona, l'empeny cap a una nova etapa en la seva vida: l'adolescència. En aquest viatge, a l'Espanya de l'Expo i de les Olimpíades del 92, Celia descobreix que la vida està feta de moltes veritats i algunes mentides.

LUPIN III: THE FIRST

Japó 2019. Dir. Takashi Yamazaki. **Animació.** El carismàtic lladre Arsene Lupin III fa equip amb una dona anomenada Letizia

per trobar i robar el Diari Bresson, un tresor que ni tan sols el seu llegendari avi Arsene Lupin va poder obtenir. Aquesta aventura portarà Lupin i el seu pintoresc equip a revelar una conspiració nazi, escapar de la policia i salvar el món. Adaptació en animació 3D per ordinador de *Lupin III*, l'aclamat manga creat per Monkey Punch, que s'ha convertit en una icona al Japó.

MARAGALL I LA LLUNA

Espanya 2020. Dir. Josep Maria Mañé i Francesca Català Margarit. **Documental.** Lluna tenia 8 anys l'any 1993, quan l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, es va instal·lar a casa seva per entrar en contacte amb el barri de Roquetes, al districte de Nou Barris. 25 després inicia una recerca que comença amb el record d'aquells dies i que la porta a fer un retrat íntim de Pasqual Maragall.

MI NIÑA

França 2020. Dir. Lisa Azuelos. Amb Arnaud Valois i Sandrine Kiberlain. **Comèdia.** Heloise és la mare de tres fills. Jade, la filla petita, acaba de complir 18 anys i aviat abandonarà el niu per continuar els seus estudis al Canadà. A mesura que s'acosta la marxa de Jade, l'estrès de Heloise augmenta i recorda els moments compartits amb ella.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	El artista anónimo	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Els Elfkings	-	17.00	17.00	-
	El padre	-	19.15	19.15	19.30
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	Las niñas	-	-	-	19.30 (Cicle Gaudí)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres i dijous	
Sucre	Hope	17.45 i 19.40	15.50, 17.45 i 19.45	17.45 i 19.40	
	Crash	17.45 i 20.05	15.50, 17.45 i 20.05	17.45 i 20.05	
	Maragall i la Lluna	17.50	15.45 i 17.50	17.50	
	Josep (VOSE)	18.45	17.15 i 18.45	18.45	
	El pequeño vampiro	17.10	15.40	17.10	
	Deseando amar	18.10 i 20.05	18.10 i 20.05	18.10 i 20.05	
	La maldición de Lake Manor	19.55	15.45 i 19.55	19.55	
	El profesor persa	19.40	17.45 i 19.40	19.40	
	23 paseos	18.00	15.40	18.00	
	Madame Curie	17.35	15.45 i 17.35	17.35	

Salvaje	20.15	20.15	20.15
La última gran estafa	20.05	15.50 i 20.05	20.05
Los Croods 2: una nueva era	17.50	17.50	17.50
Hasta el cielo	19.40	19.40	19.40

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	Secret Superstar	-	-	17.00 (Cineclub Xic)	
	Josep	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	Deseando amar	20.00	20.00	19.00	-
	El padre	-	-	-	20.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	El chico	18.00	16.00	16.30	20.00
	El profesor persa	19.30	17.15	19.30	17.30
	Josep	-	19.45	17.45	-

GRANOLLERS		De divendres a dijous (dilluns i dimarts tancat)			
Ocine	No matarás	16.00 i 18.00			
	El chico (100 años)	19.50 / 17.45			
	La última gran estafa	15.45			
	Wonder Woman 1984 (Atmos)	19.00			
	La vampira de Barcelona	16.20			
	Salvaje	18.30 i 20.15			
	Las niñas	15.45			
	El profesor persa	17.40 / 19.30			
	Mi niña	20.00			
	La boda de Rosa	15.45 i 19.45			
	Lupin III: the First	17.45			
	La maldición de Lake Manor	16.00, 18.00 i 20.00			
	Los Croods 2: una nueva era	16.15 i 18.00			
	Hope	19.45			
	Trolls 2: Gira Mundial	15.45			
	Los Elfkins	17.30			
	En guerra con mi abuelo	15.45			
	Hasta el cielo	17.45 i 20.00			

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Edison	El padre	19.00 (VOSC)	18.00	19.00 (VOSC)	-	-
	Maragall i la Lluna	-	-	-	19.00	19.00

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Ofegar a la manera del pescador. Van bé per entrar a Andorra, i en anglès / 2. Sorprenentment reial, el nucli del neorealisme. Fa de mal cuinar i de més mal pair / 3. Tercera de tres. Mineral de silici en forma de cubana rodanxona. I segona de res / 4. Engego a pastar els principis. Una temporada entre sedatius / 5. Fa veure miratges (concretament més de mitja dotzena). Sembla extenuada, però és que el senyor li aplica el dret de prelació / 6. Que conté pus (i el deixa anar a poc a poc?). Les vores de l'himen / 7. Faig pensar els subordinats. Escrutes les pedres i els senyals que marquen el camí / 8. Militarment és una organització de mala nota. Pedra tallada pel llindar (amb el bust d'en Salmerón) 9. Eix del forjat. Si fos règia no seria massa, o massa poc. Omplen el cor de les cries / 10. Pines exclusives per agafar rogers. Sortints als quals, en canvi, no et pots agafar / 11. Interior de pis. De la música que als 70 baixava des de Còrsega fins al mar. Interior dels patis / 12. Embelliré la pastilla. Quan el fan redó ja no va bé per beure / 13. Els dies més espinosos de març. Camps de concentració de fesols.

VERTICALS: 1. Alzinats com homes antics. Son, clapada, migdiada / 2. Sóc conscient que no sóc conscient de res. Com a bon ciclista m'hi repenjo força. No falten a dinar ni a sopar / 3. Frontal del disc, amb la cara de la tia de l'Unamuno. El més babau de la peixera / 4. Planta que abans d'estar de moda era una franceseta gentil. Fila de caçadors que van al senglar / 5. De l'ocell que fa com deia l'Espriu. I aquest altre, com que és de colors, s'envola fugint del caçador / 6. El tirador. Malaltia que pot causar oxalúria i neurosi. Centre històric de Ceret / 7. Punt matemàtic entre l'acnè i el sínode. Estria deformada pels minerals de níquel / 8. Rimi per menys de mil. Inflada i reflexa?: no, que s'encorba cap al centre. Al tancar aquesta edició / 9. Fes com el jugador, que l'estira amunt quan la té al garró. Sense ell no existiria l'enologia / 10. Primer viatge al Canadà. Trifoliolada (però ha de ser una planta) / 11. Quadre de baix pressupost. Com que no ha pogut assistir a l'acte s'hi ha enganxat. Sempre al mig del carrer / 12. Fatxes de coco i comuns de mans. Estirat durant la fase de l'anestèsia.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

		6		7			2	
				5		2		3 6
3	7			9	8	5		4
6		9	3			4		
			8	4			5	
8			2		7			
9	6		7					
2								
		5	9				6	3

Dificultat: molt difícil

	9		4					
8								6
		3		8	2			7
5			7		3	2		
3			2					
								5
				6				
	3			2	1	6		9
	6				5	4	3	

SOLUCIONS

7	8	5	9	2	4	1	6	3
2	4	3	1	8	6	9	7	5
9	6	1	7	3	5	2	4	8
8	5	4	2	6	7	3	9	1
1	3	7	8	4	9	6	5	2
6	2	9	3	5	1	4	8	7
3	7	2	6	9	8	5	1	4
4	9	8	5	1	2	7	3	6
5	1	6	4	7	3	8	2	9

Dificultat: mitjana

2	6	1	9	7	5	4	3	8
4	3	7	8	2	1	6	5	9
9	8	5	3	6	4	7	1	2
7	2	6	1	4	8	3	9	5
3	1	9	2	5	6	8	4	7
5	4	8	7	9	3	2	6	1
1	5	3	6	8	2	9	7	4
8	7	4	5	3	9	1	2	6
6	9	2	4	1	7	5	8	3

Dificultat: molt difícil

A	R	Ç										
D	A	U	R	A	R	E						
I	L	A	I	E	T	A	N	A				
M	O	L	L	S	I	X	E	N	T	S		
R	J	A	I	R	E	G	A	I	R	E		
O	T	A	N	S	A	L	M	E	R			
D	E	L	E	G	O	F	I	T	E	S		
P	U	R	U	L	E	N	T	H	N			
S	E	T	F	A	D	I	G	A	D	A		
T	R	A	E	I	X	O						
R	O	N	I	T	A							
R	E	A	L	I	C	I	A	N	U	R		
E	S	C	A	N	Y	A	R					